

Na temelju članka 70. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“, broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23 i 156/23), Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima („Narodne novine“, broj: 132/13) i članka 58. Statuta, Školski odbor Osnovne škole kneza Mislava, Kaštel Sućurac u suradnji s Učiteljskim vijećem, na sjednici održanoj dana 20.3.2025. godine donosi:

PROTOKOL O POSTUPANJU U KRIZNIM SITUACIJAMA **Osnovne škole kneza Mislava, Kaštel Sućurac**

Uvodne odredbe

Članak 1.

Postupanje Škole u kriznim situacijama podrazumijeva postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite djece i svih djelatnika Škole te odraslih osoba koje dolaze u školu.

Pravni okvir

Članak 2.

Propisi na kojima se temelji *Protokol*

1. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (“N.N.“ br. 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 5/12., 16/12., 86/12., 94/13., 152/14., 7/17., 68/18., 98/19., 64/20., 51/22., 155/23., 156/23.)
2. Pravilnik o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN, 132/13)
3. Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, 70/2017.)
4. Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2019.)
5. Protokol o pokretanju psiholoških kriznih intervencija u sustavu odgoja i obrazovanja (MZO, 2015.)
6. Smjernice za postupanje školskih ustanova u slučajevima ugroze s neželjenim posljedicama (MZO, 2023.)
7. Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (Vlada RH, Ured za ravnopravnost spolova, 2023.)
8. Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, 2024.)
9. Protokol o kontroli ulaska i izlaska u školskim ustanovama (MZOM, 2025.)

Postupanje u svrhu osiguravanja sigurnosti svih u školi

(Prema *Protokolu o kontroli ulaska i izlaska u školskim ustanovama*; MZOM, 2025.)

Članak 3.

Zaključavanje i nadzor ulaza u prostor školske ustanove

U suradnji s osmivačem, u školi se provjerava i osigurava tehnička prilagodba svih ulaznih vrata u školsku ustanovu, a ravnatelj organizira redovitu provjeru ispravnosti svih sigurnosnih sustava vezanih uz ulazna vrata. Ulazna vrata školske ustanove, kao i svi ostali ulazi/ izlazi, zaključani su tijekom cijelog radnog vremena na način da su osigurani evakuacijski izlazi, osim u posebnim okolnostima koje odobrava ravnatelj. U svrhu ulaska učenika u školsku ustanovu, prije početka, i izlaska, nakon završetka nastavnoga dana, vrata su otključana - 30 minuta prije početka nastave i 15 minuta nakon završetka nastave.

Ulasci i izlasci tijekom odmora učenika

Tijekom malog odmora učenicima nije dopušteno napuštati školsku ustanovu. Za vrijeme velikog odmora učenicima nije dopušteno izlaziti izvan vanjskih prostora školske ustanove.

Ulazak roditelja i drugih vanjskih posjetitelja u školsku ustanovu

Glavni ulaz jedinstven je ulaz za sve roditelje i posjetitelje. Roditelji mogu ući u školsku ustanovu samo uz prethodnu najavu ili na poziv Škole u dogovorenom terminu. O tome je potrebno obavijestiti djelatnika na ulazu u školsku ustanovu. Roditelji koji dolaze na informacijske razgovore s razrednicima/učiteljima obvezni su poštovati raspored koji je Škola objavila. Djelatnik školske ustanove je dužan na ulazu sačekati osobu s kojom je dogovorio sastanak te, nakon sastanka, istu ispratiti do izlaza iz školske ustanove. Također, uvidom u osobnu iskaznicu ili drugi odgovarajući dokument s fotografijom, obvezan je provjeriti identitet osobe koja želi ući. Osobi koja to odbije, neće se dopustiti ulazak u školsku ustanovu. U slučaju održavanja

roditeljskog sastanka, razrednik roditelje treba dočekati na ulazu školske ustanove i ispratiti ih do učionice. Nakon završetka sastanka, razrednik roditelje treba ispratiti do izlaza. Svi posjetitelji, osobe koje nisu radnici niti učenici školske ustanove, moraju biti evidentirani i u pratnji djelatnika školske ustanove otići na dogovorenou mjesto te na isti način napustiti školsku ustanovu.

Pregled osoba i predmeta učenika i drugih posjetitelja školskih ustanova

Djelatniku školske ustanove koji je zadužen za poslove nadzora ulaza u prostore školske ustanove, radi zaštite sigurnosti, dopušteno je izvršiti sigurnosne preglede:

- učenika i njihovih osobnih predmeta (odjeća, torba i dr.)
- drugih osoba koje ulaze u školsku ustanovu i njihovih osobnih predmeta (torbe i dr.)

Sigurnosne preglede učenika i njihovih osobnih predmeta mogu provoditi i odgojno-obrazovni djelatnici tijekom nastave.

Predmeti pogodni za nanošenje ozljeda ili drugi nezakoniti predmeti privremeno će biti zadržani, a o njihovom pronalasku potrebno je obavijestiti ravnatelja, stručne suradnike, roditelja i policiju (kada su ispunjeni uvjeti za policijsko postupanje).

Osobama koje ne dopuštaju obavljanje pregleda neće biti dopušten ulazak u školsku ustanovu.

Edukacija i informiranje učenika, radnika i roditelja

Škola je dužna sve djelatnike i učenike informirati o pravilima ponašanja u školskoj ustanovi, kao i redovito informirati roditelje o sigurnosnim mjerama i procedurama. Obvezna je i provoditi simulacije evakuacije i drugih kriznih situacija najmanje dva puta godišnje. Kada je moguće, treba uključiti i roditelje u radionice i simulacije sigurnosnih procedura. Škola treba suradivati i s lokalnom zajednicom na dodatnom osiguranju školskog okruženja. Jasan i učinkovit sustav komunikacije s roditeljima i vanjskim službama od ključne je važnosti za brzu i koordiniranu reakciju u slučaju krizne situacije u školi. Ovaj sustav treba biti unaprijed definiran, testiran i poznat svim dionicima. Škola treba sastaviti popis svih relevantnih hitnih brojeva (policija, hitna pomoć, vatrogasci) i postaviti ga na vidljivo mjesto.

Uspostava sigurnosnog tima

U Školi je potrebno formirati školski sigurnosni tim sastavljen od ravnatelja, pedagoga/psihologa, učitelja i drugih djelatnika te predstavnika roditelja. Tim će na redovitim sastancima analizirati potencijalne sigurnosne prijetnje i evaluirati mјere. Na sastanke sigurnosnog tima mogu biti pozvani predstavnici osnivača školske ustanove, policije, civilne zaštite, socijalnog rada, zdravstva i drugih relevantnih dionika.

Međuresorna suradnja

Obvezno je održavati redovite koordinacijske sastanke s lokalnim timovima proizišlim iz *Sporazuma o međuresornoj suradnji i koordinaciji u području sprječavanja nasilja i drugih ugrožavajućih ponašanja na lokalnoj razini i Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima* (u dalnjem tekstu - lokalni timovi).

Evaluacija i unapređenje internih protokola školske ustanove

U suradnji s osnivačem i lokalnim timovima, Škola treba izraditi procjenu postojećeg stanja i analizu rizika, a slijedom toga i *Plan sigurnosti školske ustanove*, odnosno definirati mјere sigurnosti i zaštite školske ustanove. Škola je dužna redovito pratiti učinkovitost mјera sigurnosti definiranih internim aktima te periodično revidirati mјere sigurnosti temeljem povratnih informacija od strane djelatnika, učenika i roditelja ili novih okolnosti. U suradnji s osnivačem, Škola može osigurati i druge sigurnosne mјere, primjerice angažirati zaštitara, postaviti videonadzor, elektromagnetske brave ili sustav za kontrolu pristupa.

Mјere definirane ovim *Protokolom* odnose se na sve osobe tijekom boravka u školskoj ustanovi - učenike, djelatnike, roditelje i vanjske posjetitelje te osobe koje, sukladno ugovoru, koriste prostore školske ustanove za sportske, edukativne, poslovne ili druge svrhe (u dalnjem tekstu - ugovorni korisnici). U suradnji s osnivačem, Škola će odrediti uvjete provođenja *Protokola* koji se odnose na ugovorne korisnike.

Postupanje u slučaju nasilja među učenicima

(Prema *Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mјera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, Protokolu o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima te Smjernicama o postupanju školske ustanove u slučaju ugroze s neželjenim posljedicama*)

Članak 4.

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihološko nasilno ponašanje među djecom i mladima učinjeno s ciljem povrjeđivanja neovisno o mjestu izvršenja. Međuvršnjačko nasilje razlikuje se po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju, a uključuje ponavljanje istog obrasca i odražava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih, grupa protiv pojedinca). Neki od oblika međuvršnjačkog nasilja (bullyinga):

- **fizičko nasilje** namjeran je fizički napad ili pokušaj fizičkog napada u bilo kojem obliku bez obzira je li kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda; primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje...
- **psihološko i emocionalno nasilje** podrazumijeva opetovanje ili trajno negativno postupanje od strane jednog djeteta ili više djece s ciljem nanošenja patnje, боли, sramote; primjerice ogovaranje, širenje glasina, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine i izoliranje zabranjivanjem sudjelovanja u različitim aktivnostima, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naredivanje ili zahtijevanje poslušnosti, dovođenje djeteta u podređeni položaj, oponašanje djetetovih mana (s posebnim naglaskom na djecu s teškoćama)...
- **elektroničko nasilje (cyberbullying)** oblik je komunikacijske aktivnosti s elementima verbalnog, socijalnog i psihološkog nasilja kroz uporabu IKT-a - društvenih mreža, e-mailova, web stranica, blogova, videa. Uključuje razne oblike elektroničke komunikacije s elementima nasilja među djecom i mladima, primjerice:
 - verbalno nasilje ili poticanje na nasilje kroz anonimne poruke neprimjereno sadržaja, govor mržnje (grupno i pojedinačno)
 - svi oblici prijetnji
 - širenje uvredljivih komentara o drugima i nazivanje pogrdnim imenima
 - kreiranje internetskih stranica (blogova) koje sadrže priče, crteže, slike i šale na račun drugih
 - dijeljenje tudihi fotografija i traženje ostalih da ih procjenjuju prema određenim karakteristikama
 - fotografiranje i snimanje vršnjaka s određenim karakteristikama (primjerice teškoćama) i njihovo dijeljenje s ciljem izrugivanja
 - otkrivanje i dijeljenje osobnih informacija o drugima bez dozvole
 - dijeljenje zlobnih i neugodnih sadržaja o drugima
 - izlaganje neprimjerenum sadržajima
 - „provaljivanje“ u tuđe e-mail adrese i profile
- **seksualno nasilje** – čin moći i kontrole, iskazan na seksualan način

Nasilje među djecom i mladima nije nemjerno nanošenje boli niti vršnjački sukob, prijateljska razmirica, svađa, nesporazum ili zadirkivanje.

Obveze djelatnika školske ustanove

- **u slučaju sumnje ili saznanja o nasilju** među učenicima, svaki djelatnik školske ustanove, bez obzira na način na koji je došao do saznanja, dužan je odmah izvijestiti stručne suradnike ili ravnatelja škole.
- **u slučaju svjedočenja nasilju** među učenicima, svaki djelatnik školske ustanove obvezan je odmah poduzeti mjere s ciljem zaustavljanja nasilnog postupanja i pružiti pomoći u skladu sa svojim kompetencijama, a u slučaju izravne i neposredne opasnosti za život, tijelo i sigurnost učenika pozvati hitnu medicinsku pomoći i policiju (pozivom na broj 112)

Postupanja odgojno-obrazovnih djelatnika u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje među djecom i mladima

PREMA UČENIKU - ŽRTVI	• U slučaju aktualnog nasilja odmah <u>poduzeti sve mjere da se ono zaustavi</u> (po potrebi zatražiti pomoć drugog odgojno-obrazovnog djelatnika, pozvati policiju)¹ • Po potrebi <u>pružiti prvu pomoć</u> (pozvati hitnu medicinsku pomoć, pratiti dijete liječniku i čekati dolazak roditelja) • <u>Osigurati sigurnost učenika do dolaska roditelja</u>, skrbnika ili stručnog radnika HZZSR-a, po potrebi i policije • <u>Izvijestiti stručnu službu i ravnatelja</u> • <u>Obavijestiti roditelje</u>; informirati o svim činjenicama, okolnostima, poduzetim mjerama • Ispuniti Obrazac (u privitku); popunjavaju stručne osobe ustanove koje su utvrdile/saznale o događaju nasilničkog ponašanja među učenicima; Obrazac se razmjenjuje elektroničkom poštom putem unaprijed popisanih adresa elektroničke pošte • <u>Prijaviti policiji i HZZSR-u putem Obrasca</u> • Žurno obaviti <u>razgovor s učenikom</u> poštujući djetetovo dostojanstvo (zasebno od počinitelja nasilja) • Odmah informirati roditelje o <u>mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći</u>
PREMA UČENIKU POČINITELJU NASILJA	• Osigurati liječničku pomoć (ukoliko je potrebna) • Pozivati policiju (u slučaju saznanja/sumnje na kazneno djelo); zadržati učenika do dolaska policije • Žurno obaviti razgovor s učenikom poštujući djetetovo dostojanstvo (odvojeno od žrtve) • Pružiti stručnu pomoć • Upozoriti učenika na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja, savjetovati i poticati na promjenu ponašanja • Razgovarati s roditeljima učenika; informirati o svim činjenicama, okolnostima, poduzetim mjerama; upozoriti na neprihvatljivost i štetnost ponašanja djeteta, preporučiti uključivanje u savjetovanje i stručnu pomoć u Školi ili izvan nje • Po utvrđivanju činjenica, pokrenuti postupak za izricanje pedagoške mjere (prema <i>Pravilniku o kriterijima za izricanje pedagoških mjer</i>)
PREMA DRUGIM UČENICIMA I ODRASLIMA	• <u>Razgovarati s drugom djecom</u> ili odraslim osobama koje imaju informacije o događaju; <u>utvrditi okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja</u> poštujući dostojanstvo djece svjedoka i njihovu želju da razgovaraju o događaju • Ako se sumnja ili je utvrđen <u>težak i intenzivan oblik nasilja</u> zbog kojeg su dijete žrtva nasilja ili/i druga djeca svjedoci nasilja traumatizirani potrebno je <u>odmah izvijestiti MZOM</u> koje će, u slučaju potrebe, osigurati pružanje odgovarajuće stručne pomoći (psihološke, psihosocijalne, socijalno-pedagoške pomoći), ali i po potrebi, osigurati uključenje i drugih nadležnih tijela

¹ U slučaju virtualnog nasilja (nezakonitog ili neprimjerenog virtualnog sadržaja) prijaviti s ciljem uklanjanja; više informacija na poveznici <https://mup.gov.hr/online-prijave/online-prijava-zlostavljanja-djeteta-red-button/281667>

SURADNJA S VANJSKIM INSTITUCIJAMA	Policijom • Ukoliko se radi o kaznenom djelu, osigurati mjesto događaja (sačuvati tragove, dokaze...); odnosi se i na virtualno nasilje (nezakonite i potencijalno rizične objave)² • Kod nasilnog ponašanja s elementima ozljedivanja • Kod ponavljućeg nasilnog ponašanja Zavodom za socijalni rad (u dalnjem tekstu - HZZSR) • Ukoliko postoji sumnja da je učenik počinitelj nasilja žrtva zanemarivanja, odgojne zapuštenosti ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje • Kod nasilnog ponašanja s elementima ozljedivanja • Kod ponavljanja nasilnog ponašanja, u suradnji s liječnikom školske medicine, uputiti učenika na procjenu rizičnosti ponašanja, mentalnog i fizičkog zdravlja te obiteljskih prilika • Ukoliko se radi o kazneno neodgovornoj djeci (osim u slučaju izravne ugroze života, tijela, sigurnosti drugih učenika) i sukobima koji nemaju težinu kažnjive radnje te nema potrebe za policijskim djelovanjem
SURADNJA S VANJSKIM INSTITUCIJAMA - nastavak	Ministarstvom znanosti, obrazovanja i mladih (u dalnjem tekstu - MZOM) • Ukoliko je riječ o osobito teškom obliku ili intenzitetu nasilnog ponašanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu učenika koji su žrtve ili/i svjedoci nasilnog ponašanja Ostalim institucijama • O poduzetim aktivnostima, mjerama, razgovorima i zapažanjima izraditi bilješku koja se na zahtjev dostavlja nadležnim tijelima • <u>Nadležnim tijelima dostaviti sve relevantne informacije o sumnji na nasilje</u> među djecom i mladima, ponašanju djeteta u odgojno-obrazovnoj ustanovi i suradnji roditelja s odgojno-obrazovnom ustanovom • Na traženje područnih ureda HZZSR, dostaviti relevantne informacije važne za procjenu razvojnih rizika i rizika za sigurnost djeteta, kao i za donošenje relevantnih odluka, odnosno određivanje mjera u postupcima za zaštitu osobnih prava i dobrobiti djeteta
Koordinator za postupanja u slučaju nasilja među učenicima: Lucija Vrdoljak	

² Nezakonite objave su svi sadržaji koji prikazuju djecu mlađu od 18 godina u seksualno eksplicitnom ponašanju; online komunikacija kojom se djecu vrbuje, potiče na štetna ponašanja; objave kojima se narušava privatnost djeteta, a što kod djeteta izaziva uznenarenost, porugu vršnjaka ili se na bilo koji drugi način ugrožava dobrobit djeteta. Potencijalno rizične objave su sadržaji koji ukazuju na potencijalno opasna i ugrožavajuća ponašanja djece mlađe od 18 godina (npr. fotografije ili video materijal na kojima su prikazana djeca koja posjeduju ili koriste vatreno ili druge vrste oružja).

Postupanje u slučaju nasilja nad učenicima od strane odrasle osobe u školi
(Učitelja, roditelja, drugih zaposlenika, nepoznatih osoba)

Članak 5.

Obveze djelatnika školske ustanove

- u slučaju svjedočenja nasilju nad učenicima od strane odrasle osobe, **svaki djelatnik školske ustanove** obvezan je odmah poduzeti mjere s ciljem zaustavljanja nasilnog postupanja, pružiti pomoć u skladu sa svojim kompetencijama te, po potrebi (teže nasilje s ozljedivanjem), odmah pozvati **hitnu medicinsku pomoć i policiju** (pozivom na broj 112)
- u slučaju sumnje/saznanja o nasilju nad učenikom od strane odrasle osobe, **svaki djelatnik školske ustanove** dužan je o tome **izvijestiti razrednika, stručne suradnike, ravnatelja**

Razrednik, stručni suradnici, ravnatelji

- odmah po saznanju o događaju obaviti razgovor s učenikom s ciljem normaliziranja osjećaja i sprječavanja dugoročnih posljedica traume
- odmah po događaju informirati roditelje učenika i pozvati ih na razgovor (informirati o činjenicama, okolnostima, poduzetim mjerama, prema potrebi preporučiti uključivanje učenika i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili izvan nje)
- izvijestiti HZZSR i policiju
- izvijestiti MZOM ukoliko je riječ o osobito teškom obliku ili intenzitetu nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu učenika koji su žrtve ili/i svjedoci nasilnog ponašanja
- o svim poduzetim mjerama i aktivnostima voditi službene zabilješke

Postupanje u slučaju seksualnog nasilja nad učenicima
(Prema *Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*)

Članak 6.

Seksualnim nasiljem smatra se čin moći i kontrole iskazan na seksualan način. Odgojno-obrazovne ustanove dužne su pružiti zaštitu i skrb u ostvarivanju prava i dobrobiti djeteta u slučajevima svih oblika seksualnog nasilja. Preporučeni tijek postupanja:

- odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno ponašanje prema djetetu
- na smiren način saslušati dijete žrtvu nasilja te pružiti pomoć i potporu
- razgovor voditi u uvjetima i na način prilagođen djetetu; ne ispitivati, ne postavljati sugestivna pitanja, dopustiti djetetu da samostalno opiše događaj na način i u opsegu kako samo želi
- upoznati dijete, na njemu razumljiv način, s dalnjim postupanjem, osobito o obvezi prijave nasilja nadležnim tijelima te s očekivanim procedurama (voditi računa da se dijete o događaju ne izjašnjava više puta; po mogućnosti ograničiti razgovor na jedan)
- svaki je djelatnik, bez odgode, dužan odmah po primitku informacije iz koje proizlazi sumnja da je dijete doživjelo seksualno nasilje, sumnju postojanju kaznenoga ili prekršajnog djela prijaviti policiji / državnom odvjetniku te HZZSR
- poduzeti žurne mjere za sigurnost i zaštitu djeteta - obavijestiti roditelje / skrbnika / osobu kojoj je povjerena skrb o djetetu, odnosno HZZSR (kada postoji sumnja da se nasilje dogodilo u obitelji)
- u slučaju nedostupnosti roditelja/skrbnika ili sumnje na zlostavljanje od strane istih, u suradnji s policijom obavijestiti HZZSR kako bi se pri razgovoru policijskog službenika s djetetom osigurala prisutnost stručnog radnika HZZSR
- ukoliko je djetetu potrebna žurna liječnička intervencija ili pregled, odmah pozvati hitnu medicinsku pomoć (pozivom na broj 112) te mu osigurati pratnju stručne osobe do liječnika
- dijete žrtvu i osobe koje skrbe o djetetu upoznati s mogućnostima izvaninstitucionalne ili institucionalne pomoći i potpore djetetu
- poduzeti mjere za zaštitu privatnosti djeteta žrtve
- ukoliko je počinitelj nasilja djelatnik ustanove, ravnatelj je dužan poduzeti mjere zaštite djeteta žrtve i druge djece od kontakta s počiniteljem; preispitati radno-pravnu i etičku odgovornosti počinitelja te, ukoliko se odgovornost utvrdi, odrediti disciplinsku kaznu

U slučaju vršnjačkog seksualnog nasilja

- obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje, ukazati na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja; posebno obratiti pozornost iznosi li dijete podatke koje bi ukazivale da je i samo žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje; u tom slučaju odmah izvijestiti HZZSR
- izvijestiti roditelje/skrbniče / druge osobe koji skrbe o djetetu počinitelju nasilja o događaju; upoznati ih s

- neprihvativosti i štetnosti takvog ponašanja; savjetovati ih s ciljem promjene ponašanja djeteta te preporučiti uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć
- dijete, na njemu razumljiv i prilagođen način, i osobe koje skrbe o djetetu informirati o obvezi prijave događaja HZZSR, policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu te očekivanim procedurama
 - poduzeti mjere za zaštite privatnosti djece
 - poduzeti mjere za sustavnu i kontinuiranu prevenciju nasilja
 - u slučaju nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati visoku razinu uznenirenosti i stresa kod druge djece, zatražiti odgovarajuću stručnu psihološku/socijalno-pedagoško pomoć
 - o svim poduzetim aktivnostima i mjerama s ciljem zaštite djece te svojim opažanjima, svi djelatnici dužni su voditi službene bilješke koje treba predati ravnatelju, a na zahtjev, dostaviti i drugim nadležnim tijelima (policiji, državnom odvjetništvu, sudu, HZZSR-u)
 - o postupanju povodom prijave sumnje na seksualno nasilje nad djetetom, ustanova je dužna najkasnije u roku od 7 dana, obavijestiti:
 - nadležno ministarstvo
 - pravobraniteljicu za djecu
 - pravobraniteljicu za osobe s invaliditetom ukoliko dijete ima teškoće u razvoju
 - nadležnog liječnika školske i adolescentne medicine i nadležnog liječnika primarne zdravstvene zaštite (liječnik opće medicine/pedijatra)

Postupanje u slučaju nasilja učenika nad djelatnicima škole

Članak 7.

Obveze djelatnika školske ustanove

- u slučaju sumnje/saznanja/svjedočenja o nasilju ili prijetnji nasiljem učenika prema djelatniku Škole, **svaki djelatnik** školske ustanove obvezan je odmah **poduzeti mjere s ciljem zaustavljanja nasilnog postupanja**, pružiti pomoć u skladu sa svojim kompetencijama, a u slučaju potrebe (teže nasilje s ozljedivanjem), odmah pozvati policiju i hitnu medicinsku pomoć (pozivom na broj 112) te o događaju izvjestiti stručne suradnike i ravnatelja.

Ravnatelj, stručni suradnici

- poduzeti mjere s ciljem zaustavljanja nasilnog ponašanja
- u slučaju izravne opasnosti za život i sigurnost djelatnika pozvati hitnu pomoć i policiju (pozivom na broj 112)
- u slučaju kaznenog djela ili sumnje na njega, zadržati učenika počinitelja nasilja do dolaska policije te sačuvati tragove/dokaze
- izvjestiti ravnatelja i stručne suradnike o događaju
- razgovarati s djelatnikom žrtvom nasilja
- razgovarati s učenikom počiniteljem u nazočnosti razrednika
- odmah po događaju izvjestiti roditelje učenika počinitelja te ih pozivati na razgovor; upozoriti na neprihvativost takvog ponašanja
- izvjestiti policiju i HZZSR; žurno i bez odgode
- pokrenuti postupka za izricanje pedagoške mjere
- izvjestiti MZOM-a ukoliko je riječ o osobito teškom obliku ili intenzitetu nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu djelatnika, učenika te ostalih svjedoka događaja
- uključiti učenika u stručni tretman u Školi ili izvan škole
- o svim poduzetim mjerama i aktivnostima voditi službene zabilješke koje će se na zahtjev dostaviti drugim nadležnim službama/tijelima

Postupanje u slučaju nasilja odrasle osobe nad odrasloom osobom u školi

Članak 8.

Obveze djelatnika školske ustanove

- u slučaju svjedočenja nasilnom ponašanju odrasle osobe prema drugoj odrasloj osobi u školi, svaki djelatnik školske ustanove obvezan je odmah poduzeti mjere s ciljem zaustavljanja nasilnog postupanja, pružiti pomoć u skladu sa svojim kompetencijama, a u slučaju potrebe (teže nasilje s ozljđivanjem) odmah pozvati hitnu medicinsku pomoć i policiju (pozivom na 112) te o navedenom izvjestiti ravnatelja ili stručne suradnike
- u situacijama izravne i neposredne opasnosti za život ili sigurnost djelatnika, pozvati hitnu medicinsku pomoć i policiju (pozivom na broj 112)
- u slučaju sumnje/saznanja o nasilju odrasle osobe (roditelja učenika, djelatnika Škole, nepoznate osobe) prema drugoj odrasloj osobi u školi (roditelju učenika ili djelatniku škole), **svaki djelatnik školske ustanove** dužan je o tome izvjestiti ravnatelja ili stručne suradnike
- u slučaju saznanja da odrasla osoba (roditelj učenika, djelatnik škole ili nepoznata osoba) ne poštuje odredbe Protokola o kontroli ulaska i izlaska u školskim ustanovama (MZOM, 2025.), djelatnik Škole dužan je o tome izvjestiti ravnatelja ili stručne suradnike

Ravnatelj, stručni suradnici

- izvjestiti policiju i HZZSR
- izvjestiti MZOM ukoliko je riječ o osobito teškom obliku ili intenzitetu nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu učenika i drugih odraslih osoba svjedoka događaju
- o svim poduzetim mjerama i aktivnostima voditi službene zabilješke

Postupanje u slučaju sumnje ili saznanja o zlostavljanju, zanemarivanju djece ili nasilju u obitelji

(Prema *Protokolu o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece, Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji* te *Protokolu u slučaju nasilja u obitelji*)

Članak 9.

Zlostavljanje je svaki oblik ponašanja jedne osobe prema drugoj kojim se nanosi neki oblik boli s ciljem preuzimanja kontrole i uspostavljanja moći nad tom osobom što rezultira stvarnom ili potencijalnom opasnosti za djetetovo zdravlje, preživljavanje, razvoj ili dostojanstvo

Zanemarivanje je propuštanje zadovoljenja djetetovih potreba u mjeri koja znatno utječe na njegov tjelesni i psihički razvoj

Nasilje je svaki oblik tjelesnog, psihološkog, spolnog ili ekonomskog zlostavljanja (*Zakon o nasilju*); **nasilničko ponašanje u obitelji** čin je kojim član obitelji nasiljem, zlostavljanjem ili osobito drskim ponašanjem dovodi drugog člana obitelji u ponizavajući položaj (KZ)

Obveze djelatnika školske ustanove

- u slučaju sumnje ili saznanja o postupanju na štetu djeteta od strane roditelja/skrbnika, **svaki djelatnik školske ustanove** dužan je o tome izvjestiti ravnatelja i stručne suradnike

Postupanje ravnatelja, stručnih suradnika

- u situacijama izravne i neposredne opasnosti za život učenika od strane roditelja/skrbnika hitno pozvati policiju (pozivom na broj 112)
- ukoliko je učenik povrijeđen u mjeri koja zahtjeva liječničku pomoć, pozvati hitnu medicinsku pomoć (pozivom na broj 112)
- obaviti razgovor s učenikom te ga upoznati s dalnjim postupanjima Škole
- odmah po saznanju o postupanjima na štetu djeteta, pozvati roditelje na razgovor te ih informirati o obavezi Škole da saznanja prijavi nadležnom HZZSR i policiji
- o roditelju sudioniku ugroze ili u slučaju sumnje na ugrozu, ravnatelj treba obavijestiti policiju
- ukoliko je učenik žrtva nasilja jednog roditelja, upoznati s tim drugog roditelja
- uključiti roditelja u savjetovanje unutar škole ili vanjskih ustanova
- ako je učenik zlostavljan od strane oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, žurno obavijestiti nadležni HZZSR i s njim dogovorati daljnje postupanje
- o svim poduzetim mjerama i aktivnostima radi zaštite prava djeteta voditi službene zabilješke; na zahtjev ih dostaviti drugim nadležnim tijelima - policiji, državnom odvjetništvu, sudu, HZZSR

Postupanje u slučaju neuobičajeno teškog događaja - pomoć *timu za psihološke krizne intervencije*
(Prema *Protokolu o pokretanju psiholoških intervencija u sustavu odgoja i obrazovanja*)

Članak 10.

Psihološka krizna intervencija psihološka je prva pomoć, preventivni postupak s ciljem sprječavanja dugoročnih posljedica kriznog događaja. U takvim je slučajevima potrebno pomoći *Timu za psihološke krizne intervencije*, jer se nakon ovakvih događaja javljaju traumatske reakcije s kojima se osobe teško nose i koje ozbiljno narušava njihovo uobičajeno funkcioniranje.

Neuobičajeno težak događaj u školi

- ozbiljna ozljeda ili ugroza (primjerice ako dijete ili djelatnik ustanove doživi ranjavanje, silovanje, talačku krizu, pokušaj ubojstva ili samoubojstva...)
- stradavanje sa smrtnim posljedicama (primjerice samoubojstvo, ubojstvo, utapanje, prometna nesreća, nesretni slučaj...)
- katastrofa u kojoj je došlo do većih šteta i/ili ljudskih gubitaka (primjerice poplava, požar...)

Koraci u aktiviranju *Timu za psihološke krizne intervencije*

- ravnatelj i stručni tim ustanove utvrđuju potrebe za kriznom intervencijom i u tu svrhu prikupljaju osnovne podatke
 - Što se dogodilo?
 - Kada se dogodilo?
 - Gdje se dogodilo?
 - Broj osoba uključenih u događaj?
 - Tko je bio izravno i neizravno uključen u događaj?
 - U kakvom su stanju, kako reagiraju, gdje se nalaze te osobe?
 - Je li neka od hitnih službi već intervenirala (policija, hitna medicinska pomoć)?
 - Jesu li u ustanovi već poduzete mjere radi ublažavanja psiholoških posljedica?
- ravnatelj treba informirati o kriznom događaju i podnijeti zahtjev za pokretanjem krizne intervencije e-mailom (krizne-intervencije@mzos.hr) ili telefonom (01 4594 461)
- MZOM elektroničkom poštom treba obavijestiti koordinatora regionalnog *Timu za psihološke krizne intervencije* te dati suglasnost za njenim pokretanjem
- voditelj regionalnog *Timu za psihološke krizne intervencije* treba stupiti u kontakt s ravnateljem i dogovoriti pojedinosti u vezi s organizacijom i provedbom intervencije u ustanovi
- nakon provedene intervencije, voditelj *Timu* treba dostaviti izvješće o intervenciji nadležnim institucijama/tijelima - MZOM, odgojno-obrazovnoj ustanovi, gradu/županiji, Društvu za psihološku pomoć

Prema popisu MZOM-a, kontakt osoba za pokretanje psiholoških kriznih intervencija za Splitsko – dalmatinsku županiju je Blaženka Klarić (blazenka.klaric@obiteljskicentra-sdz.hr; 098 706 701)

Protokol o postupanju škole u kriznim situacijama objavljen je na oglasnoj ploči Škole na vidnom mjestu i dostupan je svima. O *Protokolu* i načinima postupanjima, učenike treba se upoznati svake školske godine na Satima razrednika, a roditelje na prvom roditeljsku sastanku.

Prvitetak *Protokola - Obrazac za prijavu nasilja među djecom i mladima*

Naziv tijela koje dostavlja obavijest

OBRAZAC O PRIJAVI NASILJA MEĐU DJECOM I MLADIMA

1. Ime, prezime i OIB djeteta/djece počinitelja:

2. Ime, prezime, OIB i kontakt roditelja/skrbnika djeteta/djece počinitelja:

3. Ime, prezime i OIB djeteta/djece žrtve/žrtava:

4. Ime, prezime, OIB i kontakt roditelja/skrbnika djeteta/djece žrtve/žrtava:

5. Datum počinjenja nasilja:

6. Opis dogadaja i ponašanja sudionika*:

7. Mjesto događaja:

8. Dodatni podatci (npr. dijete žrtva/počinitelj s teškoćama u razvoju, nepoznavanje jezika i dr.)

OBAVIJEST DOSTAVITI (označiti primatelja):

policija - nadležna PU
Hrvatski zavod za socijalni rad - nadležni
PU

škola koju dijete/djeca pohađa/ju

zdravstvena ustanova
Hrvatski zavod za javno zdravstvo
(skolska.medicina@hzjz.hr)

Županijski koordinator**

Mjesto i datum:

Ime, prezime i potpis ovlaštene osobe:

Članak 11.

Ovaj Protokol stupa na snagu dan nakon dana objave na oglasnoj ploči.

KLASA: 007-04/25-02/6
URBROJ: 2181-276-06-25-6
Kaštel Sućurac, 20.3.2025.godine

Ovaj Protokol objavljen je na oglasnoj ploči dana 20.3.2025. godine i stupa na snagu 21.3.2025. godine.

KLASA: 011-05/25-01/2
URBROJ: 2181-276-01-25-1
Kaštel Sućurac, 20.3.2025. godine

